

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Algemene inleiding	1
1.1 Doel van belastingheffing	2
1.2 Rechtsgrond voor belastingheffing	3
1.2.1 Inleiding	3
1.2.2 Plaats binnen de wetten	4
1.3 Soorten belastingen	5
1.3.1 Inleiding	5
1.3.2 Directe en indirecte belastingen	5
1.3.3 Tijdstip- en tijdvakbelastingen	5
1.3.4 Aanslag- en aangiftebelastingen	6
1.3.5 Subjectieve en objectieve belastingen	7
1.4 Vindplaatsen in het belastingrecht	7
1.4.1 Wetgeving	7
1.4.2 Uitvoeringsregelingen en -besluiten	8
1.4.3 Europese richtlijnen	8
1.4.4 Besluiten	9
1.4.5 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	9
1.4.6 Rechtspraak (jurisprudentie)	10

2	Algemene wet inzake rijksbelastingen	13
2.1	Inleiding	14
2.2	Begripsbepalingen	14
2.3	Opbouw van de AWR	17
2.3.1	Onderscheid aanslagbelastingen en aangiftebelastingen	17
2.3.2	Navorderen en naheffen	18
2.3.3	Samenvatting van het voorgaande in schema	18
2.4	De aangifte	18
2.4.1	Inleiding	18
2.4.2	Uitnodiging tot het doen van aangifte	19
2.4.3	Verplichtingen met betrekking tot de aangifte	19
2.4.4	Termijnen	19
2.5	Aanslagbelastingen	20
2.5.1	Opleggen aanslag	20
2.5.2	Voorlopige aanslag	21
2.5.3	De navorderingsaanslag	21
2.6	Aangiftebelastingen	23
2.6.1	Inleiding	23
2.6.2	Tijdvak- en tijdstipbelastingen	23
2.6.3	Naheffingsaanslag	23
2.7	Bezwaar en beroep	24
2.8	Belastingrente	30
2.9	Vertegenwoordiging	32
2.10	Verplichtingen ten aanzien van de belastingheffing	32
2.10.1	Inleiding	32
2.10.2	Informatieplicht met betrekking tot de eigen belastingheffing	33
2.10.3	Informatieplicht met betrekking tot de loonheffingen en dividendbelasting	33
2.10.4	Informatieplicht met betrekking tot belastingheffing bij derden	36
2.11	Bewijslastverdeling in verhouding Belastingdienst-belastingplichtige	36
2.11.1	Inleiding	36
2.11.2	Omkering van de bewijslast	37
2.11.3	De informatiebeschikking	37

2.12	Hardheidsclausule	38
2.13	Ambtshalve vermindering	38
2.14	Bestuurlijke boetes	38
2.14.1	Inleiding	38
2.14.2	Verzuimboete	39
2.14.3	Vergrijpboete	39
2.14.4	Voorschriften voor het opleggen van bestuurlijke boeten	40
2.14.5	Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst	40
3	Inleiding inkomstenbelasting	41
3.1	Inleiding	42
3.2	Opbouw van de wet	42
3.3	Belastingplicht	43
3.4	Heffingsgrondslagen: het boxenstelsel	44
3.4.1	Inleiding	44
3.4.2	Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	46
3.4.3	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	48
3.4.4	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	48
3.4.5	Verzamelinkomen	50
3.5	Heffingskortingen	51
3.5.1	Inleiding	51
3.5.2	Onderdelen van de heffingskorting	51
3.6	Toerekeningsregels	55
3.6.1	Inleiding	55
3.6.2	Toerekening tussen en binnen belastbare inkomens	55
3.6.3	Toerekening inkomen minderjarig kind	56
3.6.4	Toerekening inkomen tussen fiscale partners	57
3.6.5	Voordelen vrije toerekening	58
3.7	Wijze van heffing	61
3.7.1	Inleiding	61
3.7.2	Voorheffingen	61
3.7.3	Voorlopige teruggaaf	62

4	Box 1: winst uit onderneming	63
4.1	Algemeen	64
ONDERDEEL A	Onderneming, ondernemerschap en medegerechtigden	64
4.2	Inleiding	64
4.3	Onderneming	65
4.4	Ondernemers en andere winstgenieters	66
4.4.1	Inleiding	66
4.4.2	Ondernemerschap	66
4.4.3	Urencriterium	68
4.4.4	Medegerechtigden	70
4.4.5	Schuldeisers met specifieke vorderingen op een ondernemer/ onderneming	70
4.4.6	Uitsluiting van ondernemersfaciliteiten	70
4.5	Winst uit onderneming versus loon, resultaat overige werkzaamheden, en box 3	71
4.5.1	Winst uit onderneming versus loon	71
4.5.2	Winst uit onderneming versus resultaat uit overige werkzaamheden	71
4.5.3	Winst uit onderneming versus opbrengsten uit sparen en beleggen	71
ONDERDEEL B	Bepalen van de belastbare winst uit onderneming	72
4.6	Inleiding	72
4.7	Basisprincipes fiscale winstbepaling	75
4.7.1	Inleiding	75
4.7.2	Goed koopmansgebruik	75
4.7.3	Balanscontinuïteit	77
4.8	Vermogensetikettering	77
4.8.1	Inleiding	77
4.8.2	De wijze van etikettering	78
4.8.3	Keuzeherziening	82

4.9	Waardering van vermogensbestanddelen	82
4.9.1	Inleiding	82
4.9.2	Bedrijfsmiddelen	83
4.9.3	Vorderingen	85
4.9.4	Voorraden	86
4.9.5	Onderhanden werk	87
4.9.6	Schulden	89
4.9.7	Voorzieningen	89
4.10	Kapitaalstortingen en -onttrekkingen	89
4.10.1	Inleiding	89
4.10.2	Privégebruik auto van de zaak	90
4.10.3	Privégebruik fiets van de zaak	92
4.10.4	Eigenwoningforfait bij ondernemingswoning	92
4.11	Beperkt aftrekbare kosten	93
4.11.1	Inleiding	93
4.11.2	Algemene aftrekbeppering	93
4.11.3	Specifieke aftrekbeppering	94
4.12	Niet-aftrekbare kosten	95
4.12.1	Inleiding	95
4.12.2	Algemene uitsluiting van aftrek	95
4.12.3	Specifieke uitsluiting van aftrek	96
4.13	Objectieve vrijstellingen	96
4.13.1	Inleiding	96
4.13.2	Bosbouwvrijstelling	96
4.13.3	Landbouwvrijstelling	96
4.13.4	Kwijtscheldingswinstvrijstelling	97
ONDERDEEL C	Ondernemings- en ondernemersfaciliteiten	98
4.14	Inleiding	98
4.15	Willekeurige afschrijving	99
4.16	Investeringsaftrek	100
4.16.1	Inleiding	100
4.16.2	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	103
4.16.3	Energie-investeringsaftrek	104
4.16.4	Milieu-investeringsaftrek	104
4.17	De desinvesteringsbijtelling	105

4.18	Kostenegalisatiereserve	106
4.19	Herinvesteringsreserve	107
4.19.1	Inleiding	107
4.19.2	Het vormen en aanwenden van de herinvesteringsreserve	109
4.19.3	Boekhoudkundige verwerking	109
4.19.4	Herinvestering bij staken van gedeelte onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen	110
4.20	Ondernemersaftrek	111
4.20.1	Inleiding	111
4.20.2	Zelfstandigenaftrek	111
4.20.3	Startersaftrek	112
4.20.4	Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk	112
4.20.5	Beloning voor meewerkende partner in de onderneming	113
4.20.6	Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid	114
4.21	De MKB-winstvrijstelling	114
ONDERDEEL D	Staking van de onderneming	115
4.22	Inleiding	115
4.23	Stakingswinst	115
4.23.1	Inleiding	115
4.23.2	Begrip stakingswinst en goodwill	116
4.23.3	Berekening van de stakingswinst	117
4.23.4	Vrijval fiscale reserves	118
4.23.5	Desinvesteringsbijtelling	118
4.23.6	Stakingsaftrek	118
4.23.7	Doorschuiven onderneming	119
4.23.8	Bedingen lijfrente bij bedrijfsbeëindiging	119
4.24	Bedrijfsoverdracht	121
4.24.1	Bedrijfssluiting	121
4.24.2	Overdracht aan derden	121
4.25	Het aangaan van een samenwerkingsverband	122
4.26	Overdrachten waarbij fiscale claims kunnen worden doorgeschoven	123
4.26.1	Inleiding	123
4.26.2	Het begrip 'doorschuiven'	123
4.26.3	Overdrachten waarbij doorgeschoven kan worden	124

4.27	Overlijden van de ondernemer	124
4.27.1	Overlijdenswinst	124
4.27.2	Doorschuiffaciliteit	125
4.28	Ontbinding huwelijksgemeenschap	125
4.28.1	Fictieve overdracht van 50% van de onderneming	125
4.28.2	Verplichte doorschuiving	126
4.29	Overdracht aan medeondernemer(s) of werknemer(s)	126
4.30	Uitwerking geruisloze doorschuiving	126
4.31	Overdracht onderneming aan een eigen besloten vennootschap	129
4.32	Staking gevolgd door het starten van een nieuwe onderneming	130
5	Box 1: werk en inkomen	131
5.1	Inleiding	132
5.2	Algemene bepalingen binnen box 1	133
5.2.1	Inleiding	133
5.2.2	Waardering niet in geld genoten inkomen	133
5.2.3	Tijdstip waarop inkomsten worden belast	133
5.2.4	Tijdstip waarop aftrekbare kosten in aftrek mogen komen	134
5.3	Het belastbare loon	135
5.3.1	Inleiding	135
5.3.2	Loon	135
5.3.3	Fooien	135
5.3.4	Reisaftrek	136
5.4	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	138
5.4.1	Inleiding	138
5.4.2	Terbeschikkingstelling aan eigen bv of die van een verbonden persoon	141
5.4.3	Bepalen van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden	142
5.5	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	144
5.5.1	Inleiding	144
5.5.2	De aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen	145
5.5.3	Termijnen van lijfrenten	146

5.6	De belastbare inkomsten uit eigen woning	146
5.6.1	Inleiding	146
5.6.2	Begrip eigen woning	147
5.6.3	Eigenwoningforfait	150
5.6.4	Tijdelijke verhuur	151
5.6.5	Kamerverhuurvrijstelling	152
5.6.6	Eigenwoningschuld	153
5.6.7	Eigenwoningschuld aangegaan vóór 1 januari 2013: overgangsrecht	158
5.6.8	Geen aflossingseis voor overbruggingskrediet	158
5.6.9	Bijleenregeling	159
5.6.10	Aftrekbare kosten	161
5.7	Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	163
5.8	De uitgaven voor inkomensvoorzieningen	164
5.8.1	Inleiding	164
5.8.2	Lijfrentevoorzieningen	165
5.8.3	Toegelaten aanbieders	166
5.8.4	Premies	166
5.8.5	Tijdstip van aftrek	167
5.9	Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen	167
5.10	Negatieve persoonsgebonden aftrek	168
5.11	Te verrekenen verliezen uit werk en woning	169
5.12	De persoonsgebonden aftrek	170
5.12.1	Inleiding	170
5.12.2	Tijdstip aftrek	171
5.12.3	Uitgaven van onderhoudsverplichtingen	171
5.12.4	Uitgaven voor specifieke zorgkosten	173
5.12.5	Weekenduitgaven voor gehandicapten	176
5.12.6	Aftrekbare giften	176

6	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	179
6.1	Inleiding	180
6.2	Aanmerkelijk belang	183
6.2.1	Inleiding	183
6.2.2	'Gewoon' aanmerkelijk belang	183
6.2.3	Meesleepregeling	186
6.2.4	Meetrekregeling	186
6.2.5	Fictief aanmerkelijk belang	187
6.3	Reguliere voordelen	188
6.3.1	Inleiding	188
6.3.2	Dividenduitkeringen	189
6.3.3	Teruggaaf van hetgeen op aandelen is gestort	189
6.3.4	Excessief lenen bij de eigen bv	190
6.4	Kosten ter verwerving van reguliere voordelen	193
6.5	Vervreemdingsvoordelen	194
6.5.1	Inleiding	194
6.5.2	Overdrachtsprijs	194
6.5.3	Verkrijgingsprijs	196
6.6	Fictieve vervreemdingen	197
6.7	Doorschuifregelingen	199
6.7.1	Inleiding	199
6.7.2	Doorschuifregeling en het huwelijksvermogensrecht	199
6.7.3	Doorschuiven en overlijden	200
6.7.4	Doorschuiven en dalen onder de 5%-eis	200
6.8	Genietingsmoment	201
6.9	Verliesverrekening	202

7	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	203
7.1	Inleiding	204
7.2	Forfaitair rendement	204
7.2.1	Inleiding	204
7.2.2	Verleden, heden en toekomst van box 3	204
7.2.3	Berekening inkomen box 3 met ingang van 1 januari 2023	206
7.2.4	Peildatum	210
7.2.5	Heffingvrij vermogen	213
7.3	Bezittingen	213
7.3.1	Inleiding	213
7.3.2	Onroerende zaken	213
7.3.3	Rechten op onroerende zaken	214
7.3.4	Roerende zaken	214
7.3.5	Rechten op roerende zaken	215
7.3.6	Rechten die niet op zaken betrekking hebben	215
7.3.7	Overige vermogensrechten	216
7.4	Schulden	216
7.4.1	Inleiding	216
7.4.2	Belastingsschulden	216
7.4.3	Drempelbedrag	217
7.5	Vrijstellingen	217
7.5.1	Inleiding	217
7.5.2	Verkrijging krachtens erfrecht	217
7.5.3	Onderlinge vorderingen en schulden tussen partners en minderjarige kinderen	218
7.5.4	Bos, natuurterreinen en aangewezen landgoederen	218
7.5.5	Voorwerpen van kunst en wetenschap	218
7.5.6	Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht	219
7.5.7	Overlijdens- en invaliditeitsuitkering, contanten en waardebonnen	219
7.5.8	Kortlopende termijnen van inkomsten en verplichtingen	219
7.5.9	Groene beleggingen	220
7.6	Waardering	220
7.6.1	Inleiding	220
7.6.2	Onroerende zaken	221
7.6.3	Effecten	222
7.6.4	Vruchtgebruik/recht van gebruik	222

8	Vennootschapsbelasting	225
8.1	Inleiding	226
8.2	Subjectieve belastingplicht	226
8.2.1	Inleiding	226
8.2.2	Binnenlandse belastingplicht	227
8.2.3	Vrijstellingen	229
8.3	Tarief	230
8.4	Object van heffing	231
8.4.1	Inleiding	231
8.4.2	Onttrekkingen	235
8.4.3	Storting	239
8.4.4	Aftrekbare bedragen	241
8.4.5	Niet-aftrekbare bedragen	241
8.4.6	Gift	242
8.4.7	Te verrekenen verliezen	242
8.5	Deelnemingsvrijstelling	244
8.5.1	Inleiding	244
8.5.2	Begrip deelneming	245
8.5.3	Gevolgen deelnemingsvrijstelling	246
8.5.4	Deelnemingskosten	246
8.5.5	Liquidatieverliezen	247
8.6	Fiscale eenheid	247
8.6.1	Inleiding	247
8.6.2	Voorwaarden aangaan fiscale eenheid	248
8.6.3	Gevolgen aangaan van fiscale eenheid	248
8.6.4	Voorwaarden en gevolgen beëindiging	250
8.7	Dividendbelasting	251

9	Overdrachtsbelasting	253
9.1	Inleiding	254
9.2	Het belastbare feit	254
9.2.1	Inleiding	254
9.2.2	Begrip verkrijging	255
9.2.3	Begrip onroerende zaak	256
9.2.4	Fictieve onroerende zaken	257
9.3	Maatstaf van heffing	259
9.3.1	Inleiding	259
9.3.2	Vermindering van de waarde bij verkrijging krachtens verdeling	262
9.3.3	Anticumulatieregeling bij verkrijging binnen 6 maanden na eerdere verkrijging	263
9.4	Tarief	264
9.5	Vrijstellingen	267
9.5.1	Inleiding	267
9.5.2	Anticumulatieregeling omzetbelasting en overdrachtsbelasting (art. 15 lid 1 letter a Wet BRV)	267
9.5.3	Bedrijfsoverdracht binnen de naaste familie (art. 15 lid 1 letter b Wet BRV)	268
9.5.4	Verkrijgingen door de overheid (art. 15 lid 1 letter c Wet BRV)	269
9.5.5	Inbreng van een onderneming in een vennootschap (art. 15 lid 1 letter e Wet BRV)	269
9.5.6	Verdeling van goederen van een personenvennootschap (art. 15 lid 1 letter f Wet BRV)	270
9.5.7	Verdeling van een gemeenschap tussen samenwoners (art. 15 lid 1 letter g Wet BRV)	271
9.5.8	Verkrijging van landbouwgrond (art. 15 lid 1 letter q Wet BRV)	271
9.6	Samenloop overdrachtsbelasting met schenkbelasting	271
9.7	Wijze van heffing	272
	Index	273